

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 19/06/2017
ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α1

α) Ελληνοσερβική Συμμαχία: Επειδή η Βουλγαρία αρνιόταν κάθε συζήτηση για μείωση της έκτασης των εδαφών που έκρινε πως της ανήκαν, σύμφωνα με τη συνθήκη της 28ης Φεβρουαρίου/13ης Μαρτίου 1912 που είχε υπογράψει με τη Σερβία, και προέβαινε σε προκλήσεις σε βάρος των Ελλήνων και των Σέρβων, οι κυβερνήσεις της Ελλάδας και της Σερβίας πραγματοποίησαν ανεπίσημες επαφές, οι οποίες κατέληξαν την 18η Μαΐου/1η Ιουνίου στη συνθήκη φιλίας και αμυντικής συμμαχίας, που έκρινε εν τέλει την έκβαση των διαφορών μεταξύ των συμμάχων του πολέμου κατά της Τουρκίας. Με την συνθήκη αυτή οι δύο χώρες προσέφεραν την αμοιβαία εγγύηση ότι θα κρατήσουν οριστικά τις εδαφικές τους κτίσεις και ανέλαβαν την υποχρέωση, σε περίπτωση που ένα από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη δεχόταν επίθεση από τρίτη χώρα, να παράσχουν την βοήθειά τους αμοιβαίως και να μην συνάψουν χωριστή ειρήνη με την επιτιθέμενη χώρα παρά μόνο από κοινού. Η συνθήκη αυτή ήταν δεκαετούς ισχύος και μυστική. (Σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 70-72)

β) Σύμφωνο Καζέρτας: Συνομολογήθηκε στην Καζέρτα της Ιταλίας, στις 26 Σεπτεμβρίου 1944, μεταξύ των συμμαχικών και των ελληνικών πολιτικών και στρατιωτικών αρχών -με τη συμμετοχή εκπροσώπων του ΕΛΑΣ και του ΕΔΕΣ- και ανατέθηκε η διοίκηση των στρατιωτικών δυνάμεων στην Ελλάδα στον Βρετανό στρατηγό Σκόμπυ. (Σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 135-136)

γ) Συμβούλιο της Ευρώπης: Ιδρύθηκε το Μάιο του 1949. Επρόκειτο για διεθνή οργανισμό που αποσκοπούσε στην ανάδειξη της κοινής ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. (Σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 154)

ΘΕΜΑ Α2

- α)** Σωστό
- β)** Λάθος
- γ)** Σωστό
- δ)** Σωστό
- ε)** Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

Σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 60: «Τέσσερις ήταν ... πίστης της χώρας».

ΘΕΜΑ Β2

α) Σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 86: «Ο εθνικισμός και οι αρπακτικές διαθέσεις ... του Μεγάλου Πολέμου».

β) Σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 87: «Διαφορετικά προβλήματα ... για τα επόμενα τρία χρόνια».

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Από το σχολικό βιβλίο σ. 100:

α) «Η άλλη πρόταση... του σοσιαλιστικού δόγματος.»

Βιβλίο	Παραθέματα
α) «Η άλλη πρόταση... ισχυρό κράτος.»	Κείμενο Β: <ul style="list-style-type: none">• Εκπαίδευση: Καλλιέργεια δύναμης, θάρρους, πειθαρχίας, πίστης και αφοσίωσης στο φασιστικό καθεστώς, παρά η κρίση και η υπευθυνότητα των πολιτών.• Έτσι, φασιστικοποίηση της εκπαίδευσης: οι δάσκαλοι φορούν μαύρα πουκάμισα οι καθηγητές (στην πλειονότητα τους μεγαλοαστοί) στα πανεπιστήμια υποστηρίζουν το καθεστώς• Στρατολόγηση των παιδιών από τα οκτώ: εφοδιασμός με στολές και ψεύτικα όπλα συμμετοχή σε επιδείξεις και παρελάσεις• Στα αγόρια καλλιέργεια της αγάπης για την ομαδικότητα και την στρατιωτική δράση• Στα κορίτσια προπαγανδίζεται η μητρότητα και η ανάγκη για θυσία υπέρ του έθνους και του Μουσολίνι
«έξαρση της δύναμης...πολιτικής»	Κείμενο Α: <p>Τα μέλη του φασιστικού κόμματος χρησιμοποιούν συστηματικά τη βία ως μέσο επιβολής του φασισμού:</p> <ul style="list-style-type: none">• Χτυπούν με τα όπλα όποιον δε χαιρετά φασιστικά ή όποιον φορά κόκκινα ρούχα• Σε περιπτώσεις αντίδρασης, υπεράσπισης του εαυτού του ή τραυματισμού των φασιστών η τιμωρία μεγάλωνε• Οι φασίστες κατευθύνονταν σε κτίρια του ταμείου εργασίας, του συνδικάτου και του σπιτιού του λαού και τα κατέστρεφαν. Οι πολίτες που βρίσκονταν στα κτίρια ή δέρνονταν ή δολοφονούνταν.
«επίκληση...δόγματος».	

β) Για το β' υποερώτημα από το σχολικό βιβλίο: σ 100: « Η άνοδος των φασιστών...του αυταρχισμού»

ΘΕΜΑ Δ1

α. Για την απάντησή τους οι μαθητές θα πρέπει να αξιολογήσουν τα εξής σημεία από το σχολικό εγχειρίδιο: σελ.158 « Η δικτατορία βρισκόταν ... του τυραννικού καθεστώτος». Πιο συγκεκριμένα:

Βιβλίο	Πηγές
«Η δικτατορία ... της ελληνικής ιστορίας»	Κείμενο Α • Απαγόρευση κυκλοφορίας και κατάσχεση μεγάλου αριθμού βιβλίων • ο Μερακλής χαρακτηρίζει την εποχή ως τον πιο μαύρο μεσαίωνα λόγω του γεγονότος ότι κρίθηκαν παράνομα πολλά βιβλία • απαγορευμένα βιβλία ήταν κυρίως τα βιβλία και οι μεταφράσεις αριστερών συγγραφέων και οι κοινωνιολογικές μελέτες Κείμενο Β • εξορία χιλιάδων πολιτών και φυλάκιση αντιστασιακών • πραγματοποίηση έκτακτων στρατοδικείων (10 έκτακτα στρατοδικεία σε διάφορες πόλεις) • έκδοση 4.493 καταδικών από τα στρατοδικεία και τα εφετεία
«Επίσης η χώρα απομονώθηκε ... του τυραννικού καθεστώτος»	

β. Για την απάντησή τους οι μαθητές θα πρέπει να αξιολογήσουν τα εξής σημεία από το σχολικό εγχειρίδιο: σελ.159 «Κορύφωση του αντιστασιακού ρεύματος ... υπέστησαν βασανισμούς». Πιο συγκεκριμένα:

Βιβλίο	Πηγές
«Κορύφωση του αντιστασιακού ρεύματος ... του ίδιου έτους»	Κείμενο Γ • Συγκέντρωση φοιτητών στην ταράτσα της Νομικής Σχολής Αθηνών • τραγούδια, συνθήματα και πανό κατά της δικτατορίας με ποικίλους αποδέκτες • αντίδραση περαστικών: περιέργεια, αλληλεγγύη, συμπαράσταση Κείμενο Δ • αναφορά στην εξέγερση του Πολυτεχνείου Θεσσαλονίκης
«Η εξέγερση του Πολυτεχνείου ... και υπέστησαν βασανισμούς»	Κείμενο Δ • περικύκλωση Πολυτεχνείου από το στρατό • έκκληση φοιτητών στο λαό της Θεσσαλονίκης για συμπαράσταση, καθώς φοβούνται για τη ζωή τους • έκκληση προς τους στρατιώτες να μην υπακούσουν στις διαταγές και να μην τους πυροβολήσουν.